

Bilinecek Aydın Örneği Ethem Ruhi Fiğlalı

A.Yağmur
Tunalı

Bilinecek Aydın Örneği Ethem Ruhi Fığlalı

A. Yağmur Tunalı

Ekonomik ve açılım görünüşlü sosyal krizler ortasında boğuluyoruz. İyi yönetilmediğimiz açık. Niçin iyi yönetilmediğimiz de açık. Ortalama insan kalitesi itibariyle iyi değiliz. Meslekî ehliyet ve liyakatten öte bir arızamız var: İnsan namuskârlığı bakımından düşkün bir toplum hâline geldik. İyilerimizi dışlayan *negatif seleksiyon* böyle zemin buldu. İşini iyi yapanı köşeye sıkıştıran kötülük sistemleşir hâle geldi. Bunu göreceğiz.

İyilerin ve iyiliklerin öne çıkmasına fırsat verilmese de iyilerin iyi kalma ve iyiliği yeşertme gayreti de durdurulamaz bir güç. Türk toplumunda bu cevher var. Çepeçevre sarılmış, yasaklarla kuşatılmış olsa da imkânsız hudutlarında bile kendini gösteren bir cevher bu. Toprak bulamazsa kayalarda açan çiçekler iyiliğin mucizeli devamını müjdeliyor. Burdur'da düzenlenen "*Bilim İnsanı ve Mütefekkir Ethem Ruhi Fığlalı Sempozyumu*" böyle bir örnekti.

İLİM MERKEZİ BURDUR'UN SON BÜYÜKLERİ

Burdur, **Ethem Ruhi Hoca**'nın çok bağlı olduğu memleketidir. Bu bakımdan çok yakışmıştır. Zor bir faaliyettir. Gidince anladık ki 23 kişinin konuşacağı büyük bir organizasyonu düzenlemenin sıkıntılarını aşmak kolay olmamıştır. Üniversite ve vilayet devrede değildir. Bazı masrafları belediye üstlenmiştir. Salonun üniversiteden alınması da bir tuhaf iştir. Hocaların Hocası için düzenlenen ilmi toplantının sahibi "*Türkeli Gençlik Topluluğu*"dur. Gençler var olsunlar. Hocaları **Veli Atmaca** ve **Ebru Koçak, Sönmez Kutlu** ile beraber sempozyumun mimarlarıdır ve her türlü takdirin üzerinde alkışlanacak isimlerdir.

Türk ilahiyatçılığının yaşıyan iki büyük ismi de Burdurludur. **Mehmet Sait Hatipoğlu** için geçen yıl yapılan sempozyumda da benzer durumlar yaşanmış. İyi tarafı şü ki düzenleyiciler yılmadan hocalarına ve alanlarına saygının gereğini yerine getirmişler. Vefa duygusunu bilene-öğretene saygı da iyiliktendir. Kayalarda bile böyle çiçeklenir.

GÖZ VE GÖNÜL KAMAŞTIRICI BİR PROFİL

Ethem Ruhi Fığlalı, erbabına göre mezhepler tarihinin en önemli uzmanıdır. Verdiği eserler aşlamamıştır. Her biri yeni bilgi ve dikkatlerle bilim âlemine sunulmuştur. Hocanın hocalığını devam ettirecek muazzam, yol gösterici eserlerdir.

Hoca'dan geleceğe kalacak sadece eserleri değildir. Belki en büyük eserleri, getirdiği, yaydığı ilim ve düşünce anlayışı ile yetiştirdiği insanlardır. Salgın döneminde kaybettiğimiz **Hasan Onat** ve **Sönmez Kutlu** yetiştirdiklerindedir. Bu bilginlerin özelliği, hocalarıyla aynı yolda, bilgi ezbercisi ve nakilcisi olmamalarıdır. Düşünen, durmadan arayan ve fikir söyleyen, yorumlayan aydınlar olmalarıdır.

Ethem Ruhi Hoca'nın bu özelliğini Burdur'da sempozyumda konuşan akademisyenlerin bir kısmında gördüm. Diğerleri de konuları Hoca ve eseri olduğu için doğrudan veya dolaylı düşünür tarafına temas ettiler. Sempozyumun başlığına "*mütefekkir*" kavramının konması önemliydi.

“MÜTEFEKKİR” ENDER YETİŞİR

Sönmez Kutlu'nun sadece ilmî düşüncüyü düşünerek bu kavramı başlığa çıkarmadığından eminim. O biliyor ki **Ethem Ruhi Fırlalı** tam manasıyla bir entelektüeldir. Topluma ve hayata bakışı, değerlendirişi ve söz söyleyişi o derinliktedir. Yaşayışı da öyledir. Memleketin kalburüstü aydınlarıyla dostluk ederek 88 yaşına gelmiştir. Sözü sohbeti dinlenenler arasında sözü önde ve önce dinlenenlerdendir. Burada bilgiden öte değerler vardır. Bilgiyi canlandıran ve kendisinin süzgecinden geçirerek sunan bir entelektüel seviye vardır. Görgüyle taçlanmış bir akıl ve yaşayışı sulayan bir gönül vardır.

Bunlar kolay edinilecek değerler değildir. Hevesin ve hevesi aşan yerleşmiş merakın aşk seviyesine çıkmasıyla mümkün olabilir. Çok yönlü gayreti gerektirir. Çileli yoldur. Çilesi, bu değerleri edinmenin zorluğuna ilaveten insan hâleriyle muhatap olmaktır. Kıskançlıktan başlayan ve kötülük yavrulamalarıyla devam eden kötü ruh hâllerinin salvoları bitmez. Bunlara dayanacak bir ruh olgunluğu ve irade sağlamlığı her yiğitte bulunmaz.

YOLUNDA DÜZ GİDEN

Ethem Ruhi Fırlalı, bu tür mücadelelerin de galibidir. “*Galibi*” demem anlatmak içindir. Yoksa onların dili ve hâliyle karşılık vermeyecek olgunluktadır. Bilir ki “*Meydâna düşen kurtulamaz seng-i kazâdan*”. Bu kadar yumuşatmakla mesele anlaşılabilir. Açmak gerekir: Akademyada, özellikle din alanının akademisyenlerinde bu tür ruh arazları çok görülür. Hoca, onlara takılıp kalmanın, olumsuzluğa kapı aralamanın insanı çürüteceğini erken anlamıştır. Yolunda devam eder. İş yapmaya, eser vermeye ve insan yetiştirmeye odaklanır.

İdareciliğinin temel ilkelerinden biri yine bu iş odaklı olumlu bakıştır. Dekanlığında, Rektör yardımcılığında ve nihayet kurucu rektör olduğu Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde yan yollara, dedikoduya, çatışmaya, kavgaya meyletmemiştir. Sempozyumda konuşan bürokratlarından, öğrencilerinden, hocalardan bunları da dinledik.

Severek konuşanlar arasında ben de sevgiyle-saygıyla konuştum. Sempozyum kitabı çıktığında, **Ethem Ruhi Fırlalı**'yı az bildiğimiz yönleriyle tanıyacağımızı biliyorum. Bunu dedirten faaliyeti düzenleyenleri alkışlıyorum. Hocaların Hocası **Ethem Ruhi Hoca**'ya, eşleri müstesna karakter **Semiha Hanım**'la beraber sağlık ve âfiyet diliyorum.